

Štev. 3. Leto 6.

Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Delav.
zbornice), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽ.

Železničarji so zborovali!

Ujedinjeni savez železničarjev Jugoslavije, strokovna organizacija železničarjev, v kateri so organizirani vsi železničarji, delavci in nameščenci, ki se zavedajo, da so ljudje, ki samostojno delajo, je imela v nedeljo, dne 8. februarja 1931 v Mariboru v prostorih »Pri roži« svojo plenarno sejo.

Že čas sam, v katerem je zborovala ta plenarna seja, je pomemben. Železničarji se dobro zavedajo položaja in tako so bile vse razprave resna viška ter so železničarji, organizirani v našem savezu, sklenili koristne sklepe, koristne za železničarje, a koristne posebej še za železničarski proletarijat.

Okoli 85 delegatov podružnic, člani centralne uprave, zastopniki iz Hrvaške, Bosne, Krajine in Srbije so prisostvovali tej seji, premostrili delo saveza v preteklem letu in napravili sklepe za bodoče akcije. Zastopniki sodružnih organizacij so pred prehodom na dnevni red pozdravili železničarsko zborovanje in sicer so pozdravili konferenco sodr. Petejan za Stokovno komisijo v Mariboru, za »Svobodo« s. Teply, za URSSJ s. Krekič, za Delavsko zbornico v Mariboru s. Čeh, za cestne železničarje s. Kren iz Ljubljane in končno je govoril tudi predstavnik poštarijev, ki so bili posebej povabljeni, da prisostvovali konferenci.

Plenarni seji je bilo predloženo skrbno izdelano

poročilo centralnega tajništva,

iz katerega je razvidno, da je štel Savez v preteklem letu 5000 članov, ki so kljub težki situaciji, koja je nastala za bojovnike svobodne organizacije železničarjev, vztrajali v vrstah saveza, vedoč, da bo končno njihova vztrajnost in zvestoba kronana z uspehom in zmago in da je železničarjem moči pomagati samo z organizacijo, ki je zgrajena na enakih podlagi, kot so sorodne organizacije v ostalih velikih evropskih državah.

S. Stanko je orisal delo na agitaciji za širjenje savezne organizacije in zapreke, ki so se stavile tej agitaciji na pot. Nasprotniki so vodili pod firmo nacijonalizma in patrijotizma

najogabnejšo borbo

proti Savezu in njegovim funkcijonarjem. Veliko članov je na lastni koži občutilo gonjo, ki je v zadnjih letih postala še mnogo jačja kakor poprej. Savez je skušal z živo agitacijo, s številnimi shodi, pa končno tudi s tiskom — saj je v preteklem letu izdal nič manj kakor 65.000 izvodov slovenskega in 52.000 izvodov hrvaškega »Železničarja« — pridobivati nove člane in zanesti smisel za pravilno razumevanje organizacije v najširše mase naših železničarjev. Pri tem delu pa ni pozabil na obdržanje zvez s svobodnimi strokovnimi organizacijami v naši državi, zavedajoč se, da usoda železničarjev zavisi v mnogočem od položaja, v katerem se nahaja ostalo delavstvo. Žive stike je obdržaval Savez tudi z internacionalno transportno federacijo.

Savez je izvršil v preteklem letu

številne intervencije

kakor: za spremembo zakona o državnem prometnem oseboju, za uvedbo delavskega pravilnika, za spremembo pravilnika o voznih ugodnostih, za spremembo pravilnika o sporednih prinalednostih in o službeni obleki, ureditev prejemkov nastav-

ljencev in njihovih službenih doklad, izplačilo diferenc delavstvu, spremembo zakona o pridobitni pravici na penzijo, ukinitev odtegljaja za Nabavljajno zadrugo in ukinitev kuluka, akcijo proti brezplačnim dopustom in redukcijam oseboja, izenačenje staroupokojujencev in prevedbo kronskih rentnikov ter izvajanje 8-urnega delavnika. Živahno delo je razvil Savez tudi

na gospodarskem polju

z ustanovitvijo Gospodarskih poslovalnic v Ljubljani in v Mariboru, nadalje je Savez odločilno zastopan v raznih konzumnih in denarnih združenjih ter humanitarnih društvih. V preteklem letu je Savez podelil številnim članom pravovarstvo, ko so iskali zaščite v službenih zadevah pred disciplinskimi in rednimi sodišči. To poročilo pa se ne nanaša samo na ozko omejeno ozemlje Slovenije, ampak na teritorij domala cele države. Poleg državnih železničarjev pripadajo Savezu tudi železničarji industrijskih prog.

Vse te akcije Saveza in pa njegova briga za pravice članstva so zahtevale velikih finančnih žrtv, ki jih je bilo treba pokriti izključno le s prispevki Saveza, kateri pa pri vsem tem ni zanemaril tudi ne humanitarne plati organizacije.

V zvezi s tem poročilom je bil stavljen delegatom predlog za

spremembo pravilnika,

Sprejet je bil predlog za reorganizacijo članskega prispevka za gotove nekoliko boljše plačane kategorije članstva, na drugi strani pa bodo regulirane podpore na način, da bo omogočeno izdatnejše podpiranje v resnici podpore potrebnih.

Sklepe glede spremembe pravilnika bomo sukcesivno objavljali ter otvorili o njih javno razpravo ter se bodo izvedli šele v kasnejšem času.

Zelo važno vprašanje je nastalo v zvezi

s potrebo reorganizacije Saveza,

kojemu bi se priključili vsi delavci in nameščenci vseh prometnih panog, vstevši poštarije, brodarje, pomorščake, cestne železničarje in šoferje. O tem vprašanju je podal lep in stvaren referat s. Krekič, ki pa je priporočil Savezu, da naj se kot vodilna organizacija v bodoči federaciji omeji na to, da podpre inicijativo, ki mora priti iz vrst za organizacijo v poštah prihajajočih strok in ne obratno.

Sklenjeno je bilo, da savez dela na ustvaritvi federacije savezov transportnih organizacij, na katero so že pristali mornarji iz Splita.

Zelo važen referat je obdržal s. Pongračič

o splošnem gospodarskem položaju in železnicih.

Referent je v svojih stvarnih izvajanjih orisal neposreden vpliv silne gospodarske krize na železnice in na občutne posledice, ki zadenejo v prvi vrsti vse železniško oseboje. Na tisoče železniških vagonov je stavljenih izven prometa, številni tovarni vlaki so ustavljeni. Uprava pa skuša z redukcijo oseboja, z redukcijo plač in na isti način kot delajo to privatna podjetja, rešiti vprašanje krize. Kriza na železnicih se ne da lečiti parcijelno, ampak le na ta način, če se poži vse ostalo gospodarstvo. Naše železnice gospodarijo z letno 1 milijardo 600 milijonov dinarjev pasive, upoštevajoč, da bi mo-

rali z dohodki amortizirati tudi glavnic 19 milijard, kolikor znaša vrednost našega celokupnega železniškega omrežja. Kot privatnim podjetjem, tako tudi železniški upravi primanjkuje denarja in zato se tudi ne vrše izplačila že davno v plačilo zapadlih prejemkov nenastavljenega železniškega oseboja, n. pr. delavskih razlik. Vendar pa je treba imeti pred očmi, tako predlaga od s. Pongračiča predložena in od seje sprejeta resolucija, da reševanje krize in gospodarstva železnic sploh ni mogoče reševati brez oseboja niti proti železniškemu oseboju. Zato se bo Savez z vso odločnostjo boril za čimvečji vpliv oseboja v upravi.

O nastavljenih in delavcih ter njihovih zahtevah

je referiral s. Stanko, naštevajoč vse akcije, ki jih je vodil Savez v preteklem letu in povdarjajoč vse težkoče, ki so jih morali železniški nastavljeni in delavci prenašati večkrat baš radi napačnega, oziroma neenotnega tolmačenja obstoječih zakonov in uredb ter je predlagal h koncu sprejetje tozadevnih resolucij, v katerih se ponovno omenja vse one še neizpolnjene točke poročila, za katerih uresničenje se bo Savez v bodočem letu boril.

H koncu je podal poročilo

o potrebi kulturnega sodelovanja Saveza

Zaključki plenarne seje.

V uvodniku smo objavili poročilo o poteku plenarne seje, ki se je bavila z vsemi aktualnimi vprašanji ter je sprejela dalekosežne sklepe.

Ožji odbor USŽJ je pooblaščen, da organizira

enoten nastop vseh železničarskih organizacij

in da se izvede skupna intervencija v Beogradu pri vseh merodajnih instancah v prvi vrsti glede najnujnejših zahtev kot: izplačila delavske difference, službene doklade neeksekutivnemu oseboju, tolmačenja delavskega pravilnika zlasti glede penzijskega fonda, doplačil, trošnin, sprejema starih delavcev v penzijski fond, priznanja stalnosti tem delavcem. Nadalje glede priznanja voznih ugodnosti upokojujencem, ukinjenja redukcij ter prevedbe kronskih rentnikov v dinarsko valuto.

Na plenarni seji so bili med drugim sprejeti sledeči sklepi in resolucije:

Resolucija k točki: »Delavci in njih zahteve.«

Plenarna seja USŽJ po zaslišanju referata o položaju delavcev

konstatira:

da se je položaj delavcev tako pri državnih prometnih napravah, kakor tudi na industrijskih železnicih v preteklem letu zelo poslabšal. Z novim delavskim pravilnikom so se ukinile mnoge stare ugodnosti delavstva ter poslabšali pogoji za pridobitev stalnosti, starostno zavarovanje, podaljšala službena doba, ukinili delavski zaupniki glasom določb zakona o zaščiti delavcev, poostrele disciplinske določbe. Pravilniki sporednih prinalednosti za delavce niso uredili izplačevanja nočnih doklad, trošnin ter je nereseno vprašanje delovne obleke. Upokojujenim delavcem se namerava odvzeti vozne ugodnosti ter se jih je popolnoma izločilo iz bolniškega zavarovanja. Na dnevnem redu pa so v sredi zime redukcije delavstva, pošiljanje delavcev na brezplačen dopust, s čimer se jih je z družinami vred obsodilo na lakoto in bedo. Konferenca s protestom ugotavlja, da državne prometne naprave delavstvu do danes še niso izplačale difference iz leta 1923, dasi je bil kredit že pred več meseci odobren. Železniški delavci tudi niso zavarovani za slučaj brezposelnosti ter jih vsled tega redukcije še bolj zadenejo. Plenarna seja konstatira, da državne prometne naprave vse pomanj-

š kulturno organizacijo »Svobodo« prof. Teply, pozivajoč konferenco, da naj zlasti tudi posveti svojo pažnjo vprašanju delavskega tiska.

Končno je imel kratek referat

o potrebi združnega udejstvovanja železničarjev

predsednik Saveza s. Korošec. Stavil je za vzgled delo svobodnih železničarskih organizacij v inozemstvu, ki imajo baš na tem polju znamenovati velikanske uspehe.

Navzoči delegati so se zelo živahno udeleževali debat in so vkljub izčrpnim referatom bili podani številni in zelo umestni predlogi. Zlasti razveseljivo pa je bilo slišati delegate, ko se je vodila razprava o spremembi saveznih pravil, kar znova dokazuje, kako silno važnost polagajo naši zavedni železničarji na dobro in solidno zgradbo svoje organizacije.

Pozno zvečer je predsednik s. Korošec zaključil sijajno uspešo konferenco z vzklikom: Naj živi Ujedinjeni savez železničarjev Jugoslavije!, kar so navzoči železničarji sprejeli z navdušenim odobravanjem, pritrjujoč predsednikovim izvajanjem, da bodo šli kot en mož na delo za izvršitev sklepov te važne konference, ki naj bo zopet nov in važen mejnik v boju naših železničarjev za svoje pravice in za pravice celokupnega delavstva.

kljivosti budgeta prevale na rame delavstva neoziraje se na to, da vsled redukcij trpi redno popravljanje prog, kar ima za posledico povečanje števila nezgod.

Plenarna seja nalaga USŽJ v dolžnost, da:

1. na merodajnih mestih pri Ministarstvu Saobračaja, predsedstvu vlade ukrene vse potrebne korake, da se delavcem difference iz leta 1923 takoj izplačajo ter odobri potreben naknadni kredit in ukinijo brezplačni dopusti ter redukcije delavstva pri progovnih sekcijah in kurilnicah, postajah in skladiščih.

2. Da se spremeni pravilnik o voznih ugodnostih v toliko, da zagigura upokojujencem iste vozne ugodnosti, ki so jih imeli v času upokojitve, dalje vozne ugodnosti adoptiranim otrokom in izstavitve ukoričenih legitimacij onim delavcem, ki so morali prekiniti železniško službo vsled kadrovskega roka ter imajo skupno že tri leta vračunljive službe.

3. Da se spremene pravilniki o sporednih prinalednostih in službeni obleki v toliko, da se tudi delavcem zagarantira delovno obleko, nočne doklade in primerne trošnine.

4. Da se vse delavce, ki so bili že člani penzijskih fondov, imenuje stalnim in prevede v novi penzijski fond ne glede na njih starost ter ukine doplačilo difference v ta fond vsaj do leta 1923. Razpišejo naj se čimprej volitve skupščine penzijskega fonda in da delavstvu možnost soddločevanja pri sestavi statuta penzijskega fonda.

5. Pristopi naj se k izmenjavi dose-danjih določb delavskega pravilnika ter zagarantira delavstvu najmanj vse one pravice, ki jih je že imelo, zniža starostna doba na 30 let ter uvede avtomatično napredovanje in vsaj paritetne disciplinske komisije.

6. V bolniški blagajni naj se zagigura delavstvu izplačilo hranarine vse dni v mesecu ter možnost nadaljevanja članstva tudi po upokojitvi.

7. Železniškemu delavstvu naj se zagigura vse pravice, ki jih delavstvu garantira zakon o zaščiti delavstva.

8. Delavstvu naj se z dogovori med upravami zagigura vozne ugodnosti tudi v inozemstvu.

9. Končno naj se intervencije na merodajnih mestih v Beogradu, da se izda poseben zakon, s katerim se bo obvezalo podjetja privatnih železnic, ki služijo javnemu prometu, da bo dalo oseboju vedno najmanj one pravice v pogledu prejemkov, obleke itd., kakor jih imajo državni železničarji. Isto naj velja tudi za železnice državnih rudnikov.

Centralni odbor naj ukrene vse korake, da se čimprej spopolni organizacija na industrijskih progah ter sklene s podjetniki primerne kolektivne ugovore.

